

አዕናዊ ምስጢራዊ ሰኪዔት አብ ውሽጢ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ

ቀዳማይ ክፋል

ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ክስልይ ዝተላእኸ ሰብ

አብ ዝሓለፈ አዋርሕ ንግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ንምድኻም ዝተፈላለዩ ሽርሒ ክካየድ ምጽንሑ ናይ አደባባይ ምስጢር እዩ። አባል ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኮይኑ አብ ቤት ጽሕፈት ዜና ክነጥፍ ዝጸነሐ ዮሴፍ ገብሪሂዎት፡ ውድብ ድሕነት፡ ተስፋ ዘለዎ መንእሰይ እዩ ኢሉ ድሕረ-ባይታ ናይዚ ባእታ ብግቡእ ከይተጸንዐ አብ ኣዚዩ ሓጺር እዋን መታን ብሽውሃት ክቃለስ ዝተሸፍተሉ አፍደገ፡ ንረብሓ ለኣኸቱ ብዘርዊ ንምውዓል፡ ፍልም ብዝተፈላለዩ ምኽንያታት ብብእዋኑ ናይ ውድብ ገንዘብ ንውልቃዊ መዓላ ዝጀመረ ቅጥፊት ሳዕሪ፡ ንስራሕ ዝተዋህበ ኮምፕዩተርን ሞባይልን ድሕሪ ምቕባሉ፡ አብ 4 መዓልታት ዘይኣክል ካብ ቤት ጽሕፈት ጠፊኣትኒ ኢሉ ድሕሪ ምጥፍፋኡ፡ እቲ ቐንዲ ተልእኾኡ ንምዕዋት፡ ናይ መራሕቲ ውድብ ዲጂታል ሰነዳት ብዝተፈላለዩ መንገዲ ክሰርቕ ጀመረ። ድሕሪዚ ናብ ካልኣይ ተልእኾኡ አድሃበ። እቲ ተልእኾ ድማ ፈለማ ንገለ አባላት መሪሕነት ትውልዲ ቦትኣምን ሃይማኖቶምን ከም መበግሲ ተጠቂሙ ድሕሪ ምጥቃዕ፡ (አብ መስከረም ነት አብ ወርሒ 6 2013 ዝተለጠፈ ጽሑፍ) ሎሚ ድማ ውድብ ብሰንኪ ተግባራቱ ክሳብ ጉዳዩ ዝጸረ ምሰደስከሎ፡ ሎሚ ዕማማተይ ወዲኤ እዩ፡ ብምባል ዘረባታት ክመልቆ ምስ ጀመረ፡ ተልእኾኡን ተልእኾ ብስም ሓድነት ምስ ውድብ ዝተጸንበረ ባእታ ዘቃልዕ ሰነዳት አብ ኢድና አሎ።

ቅድሚ ጉባኤ ዝነበሩ ምሪሕነት ዘጸለሞም ከይኣክል፡ ውድብ ንምምህማን አብዚ ሎሚ እዋን ዮሴፍ ” ዑቕባዝጊ ከመርሓካ ብቕዓት ዮብሉን...አፊይ ክሓትም ገንዘብ ይህበኒሎ.. ዋላ እውን ነጋሽ ብዙሕ ክቀርብኒ ፈቲኑ ኢዩ። ብዙሕ ግዜ እውን ገንዘብ ይልእከለይ ነይሩ። እንተኾነ ግን ብልቢ ክትኣምኖ ትኸእል ኣይከኣነን። አብ ኣዲስ አበባ መጺእሉ አብ ዝነበረ እንታይ ይገብር ይከታተሎ ነይረ። አብ ልዕሊ ህዝባዊ ግንባር ጽልእን ቅርሕንትን ኣለዎ። በዓል እዚኣም ከመይ ገይሮም ንዓና መራሕትና ክኾኑ ኢልካ ትሓሰብ። ሓላፊ ናይ ዜና ሕጂ ዕዘዲን ኣየእቱ ኣየውፍር። ዓርከይ ክኸውን ይፍትን። ዓቕመይ ስለ ዝፈልጥ ናይ ዜና ስራሓት ከካይደሉ ብዙሕ የቀባጥረለይ። የሕዝን ኢዩ ከም እዚኣቶም መራሕትካ ክኸኑ።” ክብል ተሰሚዑ።

ሓደ ካብቲ ሰነዳት ንአዋርሕ ብክከታተልዎ ዝጸንሑ ብሃገሮም ዝግደሱ ውፋያት መንእሰያት አብ ሰሜን ኢትዮጵያ ዝተቐድሑ ኢዩ። ዮሴፍ ንለኣኸቱ መሻርኽቱን ኣፍሊጡ ንሱዓን ገጹ ክሃድም ፈቲኑ ግን ኣይተዓወተን። እዚ ሰነድ እዚ ካብ ግንባር ድሕነት ሓሊፉ ንኻልኣትውን ዝትንክፍ ስለ ዝኸኣን ንግዚኡ ገለ ክፋሉ ክንዕቅቦ ኢና።

እቲ ዘሕዝን ድማ፡ ካብ ክፍሊ ሰለያ ህግደፍ ዝተዋህበ ዕማም ንምትግባር ሓጋዚ ኩነታት ረኽቡዩ። ንሱ ድማ፡ እዞም ናይ ሕጂ መሪሕነት ድሕነት ዘይከኣነስ እቶም ቅድሚኦም ዝነበሩ፡ ብገርህም አባል ክፍሊ ዜና ሃገራዊ ባይቶ ከም ዝኸውን ገይረሞ ኢዮም።

ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ካብተን ዘይተመሃረለን ሓደገኛታት ፖለቲካዊ መስርሕ፡ ብስም ሓድነት ንዝቐረበም ኩሎም፡ ኣድላዪ ፖለቲካውን ስነ-አእሙራውን ቅድመ-ተደላይነት ዘለዎም ረጃቢታት ከይተማለኡ ምስ ሓድነት ኢሉ ዝቐርብ ሸነኽ፡ ሃንጎፋይ ኢሉ ብምቕባል ዘካይዶ

መስርሕ ኩሉ ግዜ ከምቲ ኩሉ ደላይ ሓድነት ዝጽበዮ ምዕኳኽን ምድልዳልን ዝሰመረ፡ ሓይልታት ዘይኮነስ፡ ብስምዒት ተደራሽ ዝኸይድ መስርሕ ጥራይ ስለ ዝኸውን፡ ዓቕምታቱ ብምድኻምን ብምርማስን ስምብራት ኣሕዲሩ። እቲ ዝገርም ካብዚ ተመክሮ ትምህርቲ ዘይምቅሳም እዩ። እቲ ኣዝዩ ዘደንጽው ድማ ብሓድነት ናብ ግንባር ድሕነት ዝቐረበ ኩሉ፡ ክሳብ ላዕለዋይ መሪሕነት ወይ ድማ ዝለዓለ ደረጃ መሪሕነት እኹል መስርሕ ምውህሃድ ከየብሰለ ኣብ ኣዚዩ ሓጺር እዋን ስልጣን ናይ ምጭባጥ ተኸእሎ ቀለል ምዃኑ እዩ። እዚ ነቲ ውድብ ይኹን ሓድነቱ ከምኡውን ነቶም ብቕንዕና ዝጽንበሩ ሸነኻት ጉዳኢ እንበር ረብሓ ዘለዎ ኣይኮነን። ውድብ ኢና እናበሉ በጻብዕቲ ዝቐጸሩ ጥራይ መጸአምኻ፡ እዋ ድማ ኣብ ፖለቲካዊ ራእይ ናይ ምውህሃድ መስርሕ ከይሓለፍካ ኣብ ላዕለዋይ መሪሕነት ኣሚንካ ፖለቲካዊ እስትራቴጂኻ ከተግብሩልካ ምጽባይ፡ ስምዒታዊ ኩነት ዝላዕጠጦ ፖለቲካዊ መስርሕ ከምዝኾነ ብሩህዩ። እዚ ብተደጋጋሚ ዝተራየ ተርእዮ እዩ። እዚ ዘነጽር መሪር ሓቂ እንተሎ ግንባር ድሕነት ጌና ጥሉል ዝኾነ ፖለቲካዊ ራእይን፡ ነቲ ፖለቲካዊ ራእይ ድማ ብተወፋይነት ከዐዉቱ ዝኸእሉ ውፍያትን ክኢላታትን መሪሕነት ክትሃንጽ ዘይምብቃዕ እዩ። እዚ ጀብሃ ብዓባያ እንከላ ዝሰረጸ ፖለቲካዊ ሕማም ናብ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ምስግጋሩ ዘሕዝን እዩ። በቲ ካልእ ሸነክ ድማ እዘን ኣብ ላዕሊ ተጠቐሰን ዘልዋ ሕማማት እንተድኣ ሓንሳብን ንሓዋሩን ክፍወሳ ክኢለን፡ ክዓቢን ክድልድልን ዕድላት ካብ ዘለዎም ውድባት ሓደ ግንባር ድሕነት ስለ ዝኾነ፡ ከምቲ ኣብ ጀብሃ ብዓባያ እንከላ ብውሽጥን ብደገን ንምብትታና ብናይ ትማሊ ቀንዲ መራሕቲ ህ.ግ. ዝካየድ ዝነበረ፡ ናይ ሎሚ መራሕቲ ህግድፍ ድማ ብዝረቐቐ መንገዲ እቲ ሃንፋት እናጽንዑ ይዋፈሩ ከምዘለዉ ምዝንጋዕ የዋህነት ጥራይ ዘይኮነስ ፖለቲካዊ ድንቁርና እውን እዩ። ናይዚ ዝረቐቐ ውዲት ግዳይ ምዃን ግንባር ድሕነት ፈለምኡ ኣይኮነን። እተን ዝሓለፋ መጻወድያታት ምስ መጠናዊ ክሳራታት ተሰጊረን እየን። እዚ ኣብዚ እዋን እዚ ውድብ ተኣሊኽዎ ዘሎ ተንኮላት ግና፡ ብዝወሓደ ክስገርኳ እንተተኻኢሉ ዘስዕቦ ክሳራታት ቀለል ኣይከኸውንን እዩ። እቲ ሓቂ እዚ እዩ። ኣባላት ግንባር ድሕነት ዝጽበዩኩም ዘሎ ሕልኽልኽ ዝበለ ቀረባ መጻኢ ክትበቅዕዎ ድኹም..... እዚ ሕቶ ኣብ ነፍሰ-ወከፍ ኣባል፡ ተደናጋጺ ይኹን ቅኑዕ ተቓዋማይ ዝዝንብይ ዘሎ፡ መስቀለኛ ሕቶ እዩ። ብወገንና እተን ንኣዋርሕ ብድሩት ዓቕምታትና ዝኣከብናየን ጭብጣት ሰነዳት ነቕርብ ኣሎና፡ "ፈረስ የብጽሕ እንበር ኣይዋጋእን".. ከምዘበሃል፡ ውድብ ምድሓንን ዘይምድሓንን ብምሉኡ ሓላፍነት ናይ ኣባላቱ ጥራይ እዩ።

ናይ ዮሴፍ ታሪኽ ኣብ ንፍትሸሉ ዝነበርና እዋን፡ ገለ ካብ መሪሕነት ግንባር ሃገራዊ ድሕነት፡ እዋ ድማ ኣደስኪሎም እንከለዉ ሕቡእ መሳሪፍን፡ ምንክብኻብን ይገብሩሉ ምስተዓዘብና ድማ፡ ዮሴፍ ናብ ብዙሕ ንውድብ ድሕነት ዝርምስ ዘሎ ተረኽቦታት መንቀሊኡ እንታይ ምዃኑ ክመርሓና ከምዝኸእል ግምታት ጌርና ዝተበገስናሉ ናይ ሰነዳት ምእካብ ወፍሪ፤ ብናይ ድምጺ ሰነድ ምስናዱ ግድን ኮይኑ ረኺብናዮ። ንኹሉ ብጉዳይ ድሕነት ዝግደስን እዚ ተርእዮ ብፍሉይ ኣብ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ጥራይ ዘይኮነስ ኣብ ኩለን ንስርዓት ህግደፍ ብትሪ ዝቃወማ ሓይልታት ክህልው ዝኸእል ተርእዮ ንምብድሁ፡ እቲ እንኮ ኣድማዒ ስልቲ፡ ጭብጥታት ምእካብን ምቅልዑን ምዃኑ ንኣምን። ቅድሚ ናብቲ ሰነዳትና ምእታው ሕጽር ዝበለ ድሕረ ባይታ ዮሴፍ ምቕዳም ኣገዳሲ ይመስለና።

ኣብዚ ከይጠቐስናዮ ክንሓልፍ ዘይንደሊ እንተሎ፡ ዛዕባ ትሕዝቶና፡ **ዮሴፍ ከም ውልቀ-ሰብ ኣይኮነን** ። ዮሴፍ ምጋበሪያ ናይ ዝተፈላለዩ ሸነኻት እንበር ካልእ ተራ የብሉን። የግዳስ ከም መሳርሒ ንዋት ዝተገልገልሉ ነገር፡ ኣሰሩ ምፍታሽ ናብቲ ድሕሪኡ ተኸዊሎም ዘለዉ ለኣኹቲ ስለ ዘቐንዓካ፡ ኣገዳስነት ዮሴፍ ኣብዚ ነጥቢ ጥራይዮ።

ድሕረ ባይታ የሴፍ

አብ መርበብ ሓበሬታ መስከረም አብ ወርሒ 6 2013፡ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ዛዕባ ገይሩ ብዮሴፍ ዝተጻሕፈ ኣርእስቲ ምስተግዛብና፡ ቀዳማይ አብ ኣእሙሮና ዝተቐጀለ ሕቶ፡ **የሴፍ መን እዩ...?** ዝብል ነበረ። በዚ መሰረት ድማ አብ ኤርትራ ይኹን ድሕሪ ንኢትዮጵያ ምእታወ፡ እንታይነቱን ሓቀኛ ዕላምኡን እንታይ እዩ? እቲ ጽሑፍዎ ዘሎ ካብ ናቱ ኣረዳድኣ ዝመንጨወ ድዩ? ወይ ድማ ድሕሪኡ ደፋፋኢ ኣለዎ?...ወዘተ ዝኣምሰላ ሕቶታት መልሲ ክንረኽበለን ጸዕርታት ኣካየድና። እቲ ዝረኽብናዮ ሓበሬታ ብዙሕ እኳ እንተኾነ እተን ዘገደሳናን ንጉዳይና ዝምልካታን ግና እዘን ዝስዕባ እየን።

1- የሴፍ ባዕሉ ከምዘውረዮ፡ አብ ዙርያ 19 2006 ድሕሪ ምስታፋ፡ ነዊሕ ከይጸነሓ ብስም ናይ ካድር ትምህርቲ ናይ ህግድፍ ፖለቲካዊ ትምህርትን ከም ዝወደአ፡ አብ ክፍሊ ዜና አብ ድምጺ ሓፋሽ ከገልግል ከምዝጸነሐ ይገልጽ። ብወገና ግን ቦቶም አብ ውሽጢ ሃገር ደሓን ኣፍልጦ ዘለዎም ተወኪሶና ዝረኽብናዮ ሓበሬታ፡ ንናይ የሴፍ ኣባሃህላ ዘረጋግጽ ኣይኮነን። በንጻሩ ዛንታ የሴፍ ኣሰር ክንረኽበሉ ኣይከኣልናን።

2- የሴፍ ንኣባላት ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ አብ ዝሓበሮ፡ ወላዲቱ እዝግሃርያ ፍስሃዩ፡ ወላዲኡ ድማ ገብሪሂዎት ሓድጉ ከምዝኾነ እዩ። ንሕና እንታይነቱ አብ ምጽራይ አብ ዝገበርናዩ ጸዕሪ ግና እዚ ዝስዕብ ጽጽይ ሓበሬታ ረኺብና። ናይ እዝግሃርያ ፍስሃዩ (ማለት የሴፍ ወላዲታይ እያ ዝብላ) ታሪኽ ምስ እንዕዝብ ካልእ እዩ። የሴፍ ወላዲያይ ገብሪሂዎት ሓድጉ እዩ፡ ዝብል። የግዳስ ባዓል ቤታ ንእዝጊሃርያ ፍስሃዩ ገብሪሂዎት ሓድጉ ዘይኮንሱ፡ የማነ ወልዱ ዝተባህለ እዩ ነይሩ። እዚ ሰብ ብዙሓት ኤርትራውያን ምስ ደርጊ ብምስራሕ ንሓደጋ ዘሳጠሐ ባእታ ኮይኑ፡ ድሒሩ አብ ሰዑድያ አብ 80ንያታት ይሰርሕ ነይሩ። ንእዝግሃርያ ድማ መስ ሻዕቢያ ኣይትጸወቲ፡ ንኣስመራ እተዊ.....አብኡ ገዛ ክንዕድግ ኢና.....ወዘተ.... ኢሉ ዝጽሕፎ ዝነበረ ብጸጥታ ናይ ህዝባዊ ግንባር እናተነበበ ይሓልፍ ነይሩ...ካብ ሰዑዲያ ክምለስ ከሎ፡ ህ.ግ. ዘይተኸታተልዎ መሲልዎ ብዝቆጸጸዎ ዝነበሩ ቦታ ክሓልፍ ከሎ፡ አብ መንገዲ ተታሕዘ። ከይጸነሐ ድማ ብ1985 ብህዝባዊ ግንባር አብ ኢንግል ተቐትለ።

3-የሴፍ አብ መዓስከር ስደተኛታት አብ ኢትዮጵያ ክነጥፍ አብ ዝጀመረሉ እዋን፡ ነዊሕ ከይጸነሐ ጸጥታዊ ጥርጠራታት አብ ልዕሊኡ ብዝምልከቶም ኣካላት ከምዘሎ ስለ ዝፈለጠ፡ ቀልጢፉ ምስታ አብቲ እዋን አብ መዓስከራት ስደተኛታት ትንቀሳቐስ ዝነበረት ክፍሊ መዚቃ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ተሞኽሊዩ ክስለፍ እዩ ብምባል ካብ መዓስከር ስደተኛታት ወጸኦ። እቲ ዘሕዝን አብ መንጎ ግንባር ሃገራዊ ድሕነትን እቶም ዝጠርጠርዎን ናይ ሓበሬታታት ምልውዋጥ ስለ ዘይነበረ፡ በኣግኡ ክኸሸፍ ኣይተኻእለን።

4-አብ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ምስ ተሰለፈ፡ ወላዲኡን ኣኩኡን ብሻዕብያ ከም ተቐትሉ እዩ፡ ዝሃረብ። እቲ ዝገርም ግና ኣብኡ አብ ኢትዮጵያ ክረኽቦ ምጺኡ ከምዘሎ፡ ሓደ ሰብ ንቤት ጽሕፈት ግንባር ሃገራዊ ድሕነት መጺኡ ከም ዝሓበረ፡ ምስ ተነግሮ፤ ቀዚዙ ትም ከምዝበለ ናይ ዓይኒ መሸኻኽር ኣለዉ። ብዘይካዚ፡ ኣቦይ ተቐቲሉ እዩ ኢሉ ከብቐዕ፡ አብ ቀረባ እዋን የሴፍ ንሓደ ሰብ ደዊሉ እቲ ሰብ ንኣቡኡ (ማለት ምይቱዩ ዝበሎ ወላዲኡ) ደዊሉ ብዛዕባ ካልእ ሰብ ሓበሬታ ከመሓላልፈሉ ከምዝተላበወ ዝምስከር ሰነድ አብ ኢድና ኣሎ።

5- ብኻልእ ሸነኽ ምስ ፈተሸና፡ የሴፍ ወላዲታይ ኢሉ ብዕሊ ኣመዝጊብዎ ዘሎ እዝግሃርያ ፍስሃዩ ዘይኮነትሲ፡ **ኣረጋዊት ኪዳነ** ብምባል እዩ።

እዚ ኩሉ ኣብ ላዕሊ ዝገለጽናዮ፡ ትውልዲ ዮሴፍ ክነጻሪ ኣይኮነን። ንዓና መበቆሊኡ ብዘየገድስ ኩሉ ኤርትራ ሃገረይ ኢያ ዝበል ኤርትራዊ/ኤርትራዊትያ። እዚ መሰል ማንም ዘይግህሶ ሰብኣዊ መሰል'ዩ። የግዳስ እቲ ከም ኣገዳሲ ነጥቢ ክነዘኻኸር እንደሊ፡ ህግደፍ ኣብ ንረብሓታቱ ዝዓሙ ሰባት ክመዝዝ እንከሎ፡ እሞ ድማ እቲ ተልእኾ ናይ ስለላ ወይ ድማ ሰነ-ምግባር ዝሰሓተ ምስ ዝኸውን፡ እቶም ነዚ ተግባር ዝለኣኹ መንነቶም ብዝከኣል መጠን እናሓበኡ እዮም፡ ዝተዋህቦም መደብ ዘሰላስሉ። ነዚ ንምዕማም ድማ ህግደፍ ናይ መንነት ቅልውላው ዘለዎም ብተመራጽነት ከምዘዋፍር፡ ዝኾነ ንህግደፍ ዝፈልጥ ዘይዝንግዖ ሓቂ'ዩ።

ናይ ዮሴፍ ገብሪሂዎት ሓቀኛ ስም መን'ዩ ?፡ ወለዱ መን እዮም? ተውልዲ ዓዱ ኣበይ እዩ..? ክሳብ እዚ እዋን ኣነ ይፈልጦ እየ ዝበል ኣይረኽብናን። ብርገጽ እንፈልጦ ነገር እንተሎ ግን፡ እዚ ሰብ እዚ ተቓወምቲ ብፍላይ ግንባር ድሕነት ክስልይ ዝተመደብ ሰብ ምዃኑ እዩ።

ኣብ ዝስዕብ ክፋላት ብመሰረት ዝኣከብናዮ ናይ ድምጺ ሰነዳት፡ መሪሕነት ውድብ ቅድሚ ጉባኤ ይኹን ድሕሪኡ ብኸመይ ሰነዳቱ ይሰረቕ ነይሩን ኣሎን! ምምስራት ኣዕናዊት ምስጢራዊት ጉድለን ኣባላታን፡ ወዘተ..ብዝምልከት በብክፋላት መልክዕ ክነቕርብ ምዃና እናሓበርና፡ ንክትከታተሉ ብኸብሪ ንዕድም።